

HAREZMÎ

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.
Cumartesi, 07 Mayıs 2011 00:13 -

HAREZMÎ

Harezmi, IX. yüzyılda yaşayan ve cebir alanında ilk defa eser yazan Müslüman Türk bilimcidir.

Harezmi 780 yılında Harezmi'de doğdu. Daha sonra ilim öğrenmek amacıyla, kendi döneminin ilim merkezi olan Bağdat'a gitti. Abbasi Halifesi Me'mun, Bağdat'ta kurduğu kütüphanenin (Darülhikme) idaresini kendisine verince, matematik ve astronomi kaynaklarını uzun süre inceleme imkanı bulmuştur.

Bağdat'taki bilimler akademisi Darülhikme'de görev alan Harezmi, matematik, astronomi ve coğrafya alanında değerli çalışmalar yaptı.

Harezmi, ilk defa, birinci ve ikinci dereceden denklemleri analitik metotla; bir bilinmeyenli denklemleri de cebirsel ve geometrik metotlarla çözümlerin kural ve yöntemlerini tespit etti. Matematikte ilk kez sıfır rakamını kullanan Harezmi, cebir bilimini metodik ve sistematik olarak ortaya koydu. Kendisinden önceki cebire ait konuları, yine ilk kez 'cebir' adı altında sistemleştirdi.

Harezmi, matematik, astronomi ve coğrafya alanında çok sayıda eser yazdı.

Yeryüzünün çapına ait hesaplarını Kitâbu Sûreti'l-Arz adlı kitabında topladı. Bu eserde, Nil Nehri'nin kaynağını açıklayan Harezmi, Batlamyus'un astronomik cetvellerini de düzeltilti.

Güneş ve ay tutulmasına dair incelemelerini topladığı Zîcû'l-Harezmi adlı eserinde ise, astronomi için gerekli trigonometri bilgi ve cetvellerini de verdi.

HAREZMÎ

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.
Cumartesi, 07 Mayıs 2011 00:13 -

Harezmî, 850 yılında Bağdat'ta vefat etti.